

ISSN 2226-3209 (Print),
ISSN 2409-0506 (Online)

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

MINISTRY OF CULTURE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF MANAGERIAL STAFF OF CULTURE AND ARTS

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ

АКАДЕМІЇ

КЕРІВНИХ

КАДРІВ

КУЛЬТУРИ

І МИСТЕЦТВ

NATIONAL
ACADEMY OF
MANAGERIAL
STAFF OF
CULTURE
AND ARTS

HERALD

Щоквартальний науковий журнал
Quarterly Journal

4'2018

Київ – 2018

УДК 050:(008+7)

Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв :
наук. журнал. – К. : Міленіум, 2018. – № 4. – 387 с.

У щоквартальнику Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв висвітлюються актуальні питання мистецтвознавства та культурології.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто прагне отримати ґрунтовні знання теоретичного і прикладного характеру.

Редакційна колегія

Шульгіна В.Д., д.мист., професор (головний редактор); *Литвин С.Х.*, д.і.н., професор (заст. головного редактора); *Денисюк Ж.З.* к. культ., (відповідальний секретар); *Більченко Є.В.*, д.культ., доцент; *Бітасєв В.А.*, д.філос.н., професор, член-кор. НАМ України; *Богуцький Ю.П.*, д.філос., професор, академік НАМ України; *Волков С.М.*, д.культ., професор; *Герчанівська П.Е.*, д.культ., професор; *Езкуерро А.*, д.філос. (Іспанія); *Жукова Н.А.*, д.культ., доцент; *Каппелліні В.*, д.філос., професор (Італія); *Каталінік В.*, д. філос. (Хорватія); *Кайл К.*, д.філос. (Німеччина); *Кияновська Л.О.*, д.мист., професор; *Кнаут М.*, д.філос., професор (Німеччина); *Личковах В.А.*, д.філос.наук, професор; *Льоос Х.*, д.філос., професор (Німеччина); *Пастернак В.*, д. габілітований, професор (Польща); *Петрова І.В.*, д.культ., професор; *Ростіролла Д.*, д.філос. (Італія); *Роценко О.Г.*, д.мист., професор; *Самойленко О.І.*, д.мист., професор; *Сапенько Р.*, д-р габілітований, професор (Польща); *Станіславська К.І.*, д.мист., професор; *Тахіаос Антоніос Еміліос Н.*, д.і.н., професор, член-кор. Афіньської академії наук з літератури та мистецтва (Греція); *Хемслі Д.*, д.філос. (Великобританія); *Чернець В.Г.*, д.філос., професор; *Шванднер Г.*, д.філос., професор (Німеччина); *Штанке Г.*, д.філос., професор (Німеччина).

Статті, подані до редакції журналу, рецензуються членами редакційної колегії

Затверджено:

*Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.10.2015, № 1021
як фахове видання з культурології та мистецтвознавства*

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 є фаховим виданням зі спеціальностей: *культурологія; аудіовізуальне мистецтво та виробництво; образотворче мистецтво; декоративне мистецтво, реставрація; хореографія; музичне мистецтво; сценічне мистецтво*

Науковий журнал "Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв" індексується в міжнародних наукометричних базах даних: **Web of Science (Emerging Sources Citation Index); EBSCO; International Impact Factor Services; Research Bible; Science Index (PIHЦ); Open Academic Journals Index; CiteFactor; Polish Scholarly Bibliography; Google Scholar; BASE; InnoSpace; Scientific Indexing Services; Journals Impact Factor; InfoBase Index; Directory of Open Access Scholarly Resources; CEEOL (Central and Eastern European Online Library); Index Copernicus**

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 4 від 27 листопада 2018 р.)

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор

Свідоцтво КВ № 19938-9738ПР від 17.05.2013 р.

© Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв, 2018

© Видавництво "Міленіум", 2018

9. Donbrovskii, S. (1933). Artists in the courtyard of Anthony Tisengauz (archival materials). Scientific Bulletin of the Polish Academy of Architecture and History of the Art of the Warsaw Polytechnic, 3, 134-140 [in Polish].
10. Dobrovolsky, T. (1948). Polish portrait painting. From studies of art of the era of sarmatism. Krakow: An exposition of the Polish Academy of Arts [in Polish].
11. Gusarsky, V. Monuments of Pinsk and its environs. Retrieved from <http://www.kresy.pl/zobacz-kresy?zobacz/zabytki-pinska-i-jego-okolic> [in Polish].
12. Gyubel Karol. Encyclopedia of PVN. Retrieved from <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Huebel-Karol;3913055.html> [in Polish].
13. Yodlovskaya, R. (1962 – 1964). Gyubel Karol. Polish Biographical Dictionary. Wroclaw – Warsaw – Krakow: Ossolinsky National University, Publishing House of the Polish Academy of Sciences, Vol. X, 124-125 [in Polish].
14. Moshynsky, A. (1876). Chronicle of the Lyubeshiv Collegium of Fathers - Piarists. Krakow: In the printing house of Jagiellonian University under the direction of Ignatius Stelkla [in Polish].
15. Rustavetsky, E. (1850). Dictionary of Polish artists, as well as foreigners, settled in Poland or temporarily staying there. Warsaw: Printed by S. Orgelbrand, Vol. I [in Polish].

Стаття надійшла до редакції 01.09.2018 р.

UDC 738. 1: 65.012.32(339)"17-18"
DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2018.153057>

Shkolna Olga
Doctor hab. of Art Criticism, Professor,
Kyiv Boris Grinchenko University
ORCID 0000-0002-7245-6010
dushaorchidei@ukr.net

THE ROLE OF THE RADZIVIL FAMILY IN THE FORMATION OF THE HISTORICAL, CULTURAL AND ARTISTIC PANORAMA OF EUROPE IN THE XVIII–XIX CENTURIES

The purpose of the work is to systematize the information concerning the industrial productions founded by representatives of the Radzivil family in Europe. The research **methodology** is based on application of historical-cultural and art criticism approaches and historical-chronological method, which allows to realize specificity of occurrence and development during baroque-romanticism epoch in the ethnic territories of Ukraine, Belarus and Poland of some manufactures. Taken together these specified approaches and methods allow to open the importance of the outlined problematics from the point of view of practical cultural science and art criticism through a prism of historical and cultural and art aspects. **Scientific novelty** consists in definition of specificity of the organization of the old-world industrial productions of faience, art glass, jewels, textiles and furniture by the representatives of Radzivil family. It is proved, that a number of manufactures of the designated sort in Zhovkva, Glinsko, Byala Podlyaska, Swerzhen, Neborov, Uritshya, Naliboki, Tshudnov, Olyka, Mir, Alba, Nesvizh, Korelytchi, Slutsk, Lakhwa, based by the Radzivils, laid the foundation of development of a network of the industrial enterprises of capitalist time in the territories of Eastern Europe. **Conclusions.** Nowadays it is possible in retrospection to look at the principles of foundation and specificity of infrastructure of the first industrially and financially successful enterprises in the ethnic territories of Ukraine, Belarus, Poland and Lithuania. The designated territories once were a part of the Grand Duchy of Lithuania and Polish-Lithuanian Commonwealth, economically developed European states. From the end of XVII – beginning XVIII century Radzivils here confirmed by the means of comprehension of separate segments of industrial production their ability to be leaders among domestic industrial centers.

Keywords: Radzivils; the Eastern Europe; manufactures of faience, glass, semi-precious stones, textiles, furniture of XVIII–XIX centuries.

Школьна Ольга Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор Київського університету імені Бориса Грінченка

Роль родини Радзивілів у формуванні історичної, культурної та художньої панорами Європи у XVIII–XIX століттях

Мета роботи полягає у систематизації інформації щодо промислових виробництв, закладених представниками родини Радзивілів у Європі. **Методологія** дослідження базується на застосуванні історико-культурного і мистецтвознавчого підходів, історико-хронологічного методу, що дозволяє усвідомити специфіку появи та розвитку протягом доби бароко-романтизму на етнічних землях України, Біларусі та Польщі низки мануфактур. У сукупності зазначені підходи і методи дозволяють розкрити значущість окресленої проблематики з точки зору практичної культурології та мистецтвознавства через призму історико-культурних і художніх аспектів. **Наукова новизна** полягає у визначенні специфіки організації старосвітських промислових виробництв фаянсу, мистецького скла, коштовного каміння, текстилю та меблів представниками родини Радзивілів. Доведено, що низка виробництв означеного роду в Жовкві, Глинсько, Бялій Подлясці, Свержені, Неборові, Уріччі, Налібоках, Чуднові, Олиці, Мирі, Альбі, Несвіжі, Кореличах, Слуцьку, Лаві, заснованих Радзивіллами, поклали початок розвитку мережі промислових підприємств капіталістичної доби теренів Східної Європи. **Висновки.** Нині можна ретроспективно поглянути на принципи заснування та специфіку інфраструктури перших промислово і фінансово успішних підприємств на етнічних землях України, Біларусі, Польщі, Литви. Означені території колись входили до Великого князівства

Литовського та Речі Посполитої, економічно розвинених європейських держав. Від кінця XVII – початку XVIII ст. Радзивілли тут утверджували засобами осягнення окремих сегментів промислового виробництва спроможність бути лідерами з-поміж фланганів вітчизняних промислових центрів.

Ключові слова: Радзивілли; Східна Європа; виробництва фаянсу, скла, самоцвітів, текстилю, меблів, XVIII–XIX століття.

Школьная Ольга Владимировна, доктор искусствоведения, профессор Киевского университета имени Бориса Гринченко

Роль семьи Радзивиллов в формировании исторической, культурной и художественной панорамы Европы в XVIII–XIX столетиях

Цель работы состоит в систематизации информации относительно промышленных производств, заложенных представителями семьи Радзивиллов в Европе. **Методология** исследования базируется на применении историко-культурного и искусствоведческого подходов, историко-хронологического метода, который позволяет осознать специфику появления и развития на протяжении эпох барокко-романтизма на этнических землях Украины, Беларуси и Польши ряда мануфактур. В совокупности указанные подходы и методы разрешают раскрыть значимость очерченной проблематики с точки зрения практической культурологии и искусствоведения через призму историко-культурных и художественных аспектов. **Научная новизна** состоит в определении специфики организации старосветских промышленных производств фаянса, художественного стекла, драгоценных камней, текстиля и мебели представителями семьи Радзивиллов. Доказано, что ряд производств обозначенного рода в Жолкве, Глинско, Бялой Подляске, Свержене, Неборове, Уречи, Налибоках, Чуднове, Олыке, Мире, Альбе, Несвиже, Кореличах, Слуцке, Лахве, основанных Радзивиллами, положили начало развития сети промышленных предприятий капиталистической поры на территориях Восточной Европы. **Выводы.** Ныне можно ретроспективно взглянуть на принципы основания и специфику инфраструктуры первых промышленно и финансово успешных предприятий на этнических землях Украины, Беларуси, Польши, Литвы. Обозначенные территории некогда входили в Великое княжество Литовское и Речь Посполитую, экономически развитых европейских государств. С конца XVII – начала XVIII ст. Радзивиллы здесь утверждали средствами достижения отдельных сегментов промышленного производства способность быть лидерами среди фланганов отечественных промышленных центров.

Ключевые слова: Радзивиллы; Восточная Европа; производства фаянса, стекла, самоцветов, текстиля, мебели XVIII–XIX столетия.

Statement of basic materials. In the present conditions of globalization, there is an increasing opportunity to study the significant cultural phenomena of the past epochs and to realize their scale as objects of the world heritage in the context of prospects for the development of important areas of world tourism. Preservation of artifacts and monuments important in historical, architectural, ethno-cultural perspective, and care for them allows planning and development of further ways of using, developing and enhancing the inheritance left for us by previous generations.

In this regard, the attention is drawn to the list of potential monuments, which are very likely to enter the UNESCO World Heritage List. They are located in the territories of the former USSR countries and the so-called socialist camp, which are now in the CIS and the European Union. Namely – Ukraine, Byelarus, Poland, Lithuania, Latvia. The history of these countries is interwoven together from the Middle Ages, and passed the common path during the Renaissance and the Baroque era, some regions after the Kievan Rus, Grand Duchy of Lithuania and Polish-Lithuanian Commonwealth ended up being a part of Russia to the present time.

Representatives of the Radzivil family, being wise rulers cared about the future of the region, and country, thoroughly thought and developed the planning of the growth of territories, given the near and far prospects. Therefore, on the territories under their reign - the lands of present-day Ukraine, Belarus and Poland, a network of manufacturing facilities for the production of a highly artistic faience and glass, fabrics, furniture, jewelry, weapons, etc. was developed. In essence, works of art and the achievements of the Radzivil industry were constantly in the field of increased attention to the family during the XVIII–XIX centuries.

In general, according to a connoisseur of genealogy Lev Gunin, the Radzivil family was divided into three main branches. The first two 1) Princes of the Holy Roman Empire and the Dukes of the Goniondze and Medel (since 1518) and 2) the Princes of the Holy Roman Empire and the Dukes of Birzhah and Dubinky on the territory of ethnic Lithuania (since 1547) extinguished in the men's line respectively in 1546 and 1667 [7]. Third – the princes of the Holy Roman Empire and the Dukes of Nesvizh and Olyka (since 1547) extinguished in the men's line in 1813 [3]. But the deeds of the representatives of this family are difficult to overestimate.

Nowadays it is assumed that there were 8 main ordinations (indivisible possessions that were inherited only to the eldest son of the genus) of the Radzivils. The most important part of the ethnic Ukraine was the olycka branch (indivisible territory). In addition to it there existed: the eldest cletska branch, the nesvizka branch, the younger cletska branch, the branch in Dyatliv (and Berdichev), the branch in Polonechka (and Shidlovtsy), the ordination (Nesvizh) branch and the Davydgород branch. The given family had palaces in Poznan, Berlin, Paris, Madrid [5, p. 80], etc., and spread their traditions throughout Europe.

The dynastic ties with the Stuarts and the Bourbons, as well as the Bavarian and Luxembourgish and other monarchs, strengthened the Radzivils position and allowed them to observe the best craft-

industrial models of the territories of foreign states, to study the last word in science and technology and therefore integrate foreign achievements to the national cultural and artistic space and gradually replace import onto elite artistic works of their own production.

In order to secure financing of her highly artistic projects, even Princess Anna Katarzyna began, in the spirit of enlightenment, the development of all necessary elements of the infrastructure of a civilized state in the subordinate territories. Therefore, the Radzivil family as patrons of art claimed their mission in several generations. Thus, in large areas from Ukraine, Belarus and Lithuania to Poland begins the development of inns, building of bridges, dams, mills and the launch of the Dutch cowsheds for future breeding [6].

Earning money by hard working, on the territory of several modern states of Eastern Europe, Anna Sangushkova Radzivil tried to spend on developing of her artistic oriented industrial empire. Further, her foundational vision for the development of industry in the region was supported by numerous descendants, ranging from Michal Kasimir Ribonka and his grandchildren to the heirs of the Radzivil side lines.

This family supported the construction and reconstruction of Catholic and other shrines in large areas from Poland, Ukraine, Belarus to Lithuania, building and renovation of the palaces and castles, around which life started forming all over Eastern Europe, cared for funding Carmelites and Discalced Carmelites (Barefoot Carmelites), reformers, Benedictines, Bernardines, numerous monasteries, including Zhovkva region and Lviv region, was engaged in the foundation of new religious-cultural and craft-industrial centers [2].

At the beginning of the eighteenth century, on return from the emigration from Hungary in 1708, the Radzivil couple started gradually turning Byala in Bilostok region in Poland (Pidlashshya) into a «second Nesvizh» in the cultural-industrial perspective. The princess no longer wanted to live in Nesvizh because everything here reminded her of a number of children she lost. Coffins with their bodies lay in the local church.

In Byala, in order to switch attention to other matters, besides the porcelain workshop, which later made tiles, utensils and accessories, there was also laid a weaving manufactory that produced cloth of the best grades. In addition, the city was active in the production of furniture, lacquered in Chinese style (!), Umbrellas and jewelry. In other words, in each of their large residences, the Radzivil tried to recreate the life of the best cities of Europe, industrially developed and knowledgeable in all artistic innovations [6].

In addition to the aromas of Galician coffee, French perfumes, German porcelain technology, Holland innovations in animal husbandry, Anna was interested in the luxury of Italian architectural trends. By inviting foreign highly skilled craftsmen, the princess managed to build palaces in the style of rococo in Byala (1725) [5, p. 155], as well as in Rokosh and Slavyatin in Belarus. For the decoration of the palaces, architects, foreign artists and decorators were hired (as once court architects and painters from Jan III Sobieski and Mariya Kasimira Louisa de La Grange d'Arquien). They rebuilt, plastically and picturesque decorated newly built palaces, organized the development of scenery wallpapers, tapestries, rugs, unique products made of glass, faience and precious stones.

Just as in Zhovkva, the artists worked on the creation of the Radzivil portrait gallery, so today we know what the representatives of this glorious generation looked like [6]. The churches in Byala, Negnevtyshy, Naliboky, Pyshtshantka, Hayna, Slavyatin, Delyatytsi were built, restored and painted. The stylistics of the construction of these settlements of Eastern Europe today has many similar features, which does not allow them to be separated into different territories.

The works of art made by the court painters, filled the castles in Olyka, Mir and Byala. Later, the Belarus Theater in Nesvizh was built by Anna Katarzyna's son. There musicians, choreographers and many more specialists with Italian, French and other foreign surnames worked. Anna Katarzyna, and later on her son, requested the transfer of knowledge to the local craftsmen, from glassblowers to specialists in faience (referred to as «faience masters» back then).

After the death of mother and brother and, having redeemed Zhovkva from the grandson of Jan III Sobieski, from the beginning of the 1740s, the artistic «yard» of Michal Radzivil Ribonka was formed. That is, at the disposal of the prince there were several groups of artists and specialists with different skills, who can be divided into several lines: Nesvizh (the premiere painter K. D. Geskiy from Saxony (about 1700-1764), U. K. Geskiy, K. Lyutnitskiy, S. Mykolaevskiy, K. Petranovich, Kuntzelman, Maciej, Yan, Tomash); Zhovkivsk (M. Strumetskiy, A. Zashkovskiy, M. Skshitskiy, Krzysztof Radzivilowskiy, Mikola, Alexandr); Kopysk (which appears in the archives without names, several artists who learned to paint in Lakhwa by using the example of the chapel's paintings of the Lakhwen Castle); David, specialist in the wall painting «architecture-like» in 1751 and a master of decorative painting, who worked in Lviv and Olyka during the 1740s – early 1750s. Yakub; contract (V. Petranovich, A. Mellana, A. Manioki); carvers («German», «Polish», Herr, M. Woitsekhovich, A. We(r)zhkhovskiy); sculptors (A. Kulavskiy, Petro); mosaics (A. Novytskiy); molding masters (P. Malevitsh, U. Tshokh, Kontsevitsh, A. Shepetovitsh, A. Zaleskiy); engravers (G. Leibovitsh, L. Zhiskelovitsh, Volodko, Leyser); jewelers (J. H. Zisman); architects (D. Tsioli, D. Fontana, M. Pedetti); stage designers and engravers for the Radzivil theater (Mikhailo Zhukovskiy), who formed their synthetic unique style of architecture, sculpture, painting, and many arts and crafts of Eastern Europe during the eighteenth century, under the influences of which (the symbiosis of Baroque, Rococo and Classicism) the art of the next century was developed [1, p. 16, 18, 26, 32, 37].

However, based on the above data on masters of faience, decorative glass, wood and metal carving and polishing workshops, tapestries, textile workshops for the manufacture of gold-cast belts (kuntush) this list should be significantly expanded.

Indeed, at industrial factories of this kind also worked a large staff of highly qualified personnel. In Zhovkva and Glinsko, there were more than 30 painters long before the appearance of the artistic court of Jan III Sobieski and his relatives of Radzivil, among them the names of the painters of Ivan Rutkovytsh, Yov Kondzelevitsh, Damian Roevitsh and Vasyl Petranovitsh, the potter Oleksandr Malyovnyk (judging by the surname- nickname, specialist in painting). At the era of Mikhal Kazimir Ribonka from 1747 at Zhovkivsko-Glinskyi faience workshop, Francisk Volodko was engaged in furnaces of Zhovkva and Lviv, Choraży (Khorunzhyi) of cavalry corps in Nesvizh, a specialist in the grinding of paint and ingredients and burning in a fire-place. For some time in 1749 he was replaced, apparently, by drafted from the Foggy Albion John English (English). In 1751 Alexander worked there (Aleksandr Strumetsky), a specialist in decorative burning. Mykola Strumetsky or Strumeskiy, possibly the brother of the latter, appeared as a production artist at this time. The two master craftsmen listed with them were Shimko and Janko (Ivanco), whose last names we do not know. Later, from 1837–1838, the decor for printing on the faience of Glynsky was designed by well-known artists Antoni Lange and Karol Auer.

In Byala, Anna Katarzhina Radzivil herself took part in the development and approval of creative projects. In general, the technical side of the development of production since May 1738 was taken care of by Master Raburg, who died April 3, 1741 from apoplexy. Modeler and turner Juliush Gotlib Stadtler was hired to the production from December 1740, who was to teach students and take care of the quality of work. From May 1741 he was officially the Chief Master of Porcelain Factory in Byala. From 1740, his students worked as faience masters. Their names are Jan Krupuz and Maciej Krutshkovskiy from the city of Mir. In addition to them, the painter Kuntzelman was accepted for production, according to the surname, a German, probably from Dresden.

Apart from him, one of the oldest workers of the factory, Christian Friederick Seidel, born in Dresden, who was in the service of Princess Anna in Byala from May 1738, performed additional duties of overseeing the creativity entrusted to him, as a modeler and turner. In 1742, at the factory there were two faience Polish-master, namely Jan Borisewitsh and Wojciech Naruszewicz, as well as one worker, Mykola Kyiovsky, whose surname indicates origin from Ukraine (in fact, from Kyiv). In addition to them, the enterprise also included a student, Dominic Ivanitskiy, who was engaged in «science».

Probably with the consent of Anna Katarzhina Radzivil, leading specialists from Byala Podlaska Raburg and his successor, Stadtler, were engaged in organizing and adjusting of the production process. Master-painter Ksaveriy Geski (Hesky, Esky), local potter, Belarusian Hraymovytsh (Graymovitsh) acted in Sverzhen for Michal Kasimir Ribonka. In 1743 there were painters Maciej Krutshkovskiy and Tomasz Ostrovskiy from Byala, and the German, a painter on the faience of Kuntzelman that came from Byala in 1744. From the previous staff, at the end of the production, remained only Antoni Gizhevsky (or Gilchevsky), and from 1745, the main painter was Nikolaevsky. Since 1761, foreigners had not worked in the production.

In general, the list of faience masters «Manufactory of Sverzhen and polishing workshops», who worked on a permanent basis, in the second half of the 1740s-1750's in the Sverzhen, is as follows: Jan Hraymovytch – master, Maciej Krutshkovskiy (Hrushkovskiy) – master, Tomasz Ostrovskiy – the master, Antoni Gizhevskiy – the master, as well as the workers Jan Russkiy (obviously from Ukraine), Antoni Rudzik, Maciej Senkevytsh, Gregor Palchevskiy, Joseph Panko (judging by the surname – Ukrainian origin), Gregory Prokopovitsh, Daniel Gavrilitsh. The company's polisher masters included: Jerzy Sobolevskiy (painter), Jan Matushevitch – master, and several workers – Jan Karpovitsh, Ignaci Pavlovskiy, Stefan Zi(e)nevich, Jan Skoda, Jan Zakhorovskiy, Konrad Gordyi, Gregory Zawkiewitsh, Jadka, Kryshtof, Tomasz Tuleiec (new boy, taken to the tiles in 1753).

In Uritshya, from the times of Princess Anna Radzivil in production since 1741, there were several local potters and their assistants, as well as a master German of the universal creative range, named Dise, a technologist and artist.

In Neborov at the end of the nineteenth century famous artists Josef Chelminskiy, Jozef Pankiewitsh, Vladislav Podkovskiy and Leon Vychulkovskiy worked for Michal Petro Radzivil. Also, the students of the Warsaw porcelain painter place were tied to the company's activities. The owner, Prince Michal Petro Radzivil, took the direct part in designing the shapes and decoration. The French emigrant of Polish origin, Stanislav Tile, ceramicist, specialist in the production of porcelain faience and majolica in Never (France) and Tsmelyev (Tshmelyuv, ethnic Poland), was engaged in the organization of the manufactory of faience and majolica in Neborov. He also designed shapes and drawings of products.

While renting the enterprises the formation of objects was engaged with the carver and modeler Slavomir Zhelinskiy. There were decorative artists working there – Frantsishek Shevtshuk, Yusef Demchinskiy, Yadviga Khizhinska, sisters Celina and Jacobina Zarembiansky, Julia Suska. After the death of the prince in 1903 during 1903–1906, the company's activity was restored under the direction of the well-known pottery and carver Stanislav Yagmin. Teresa Shalovska directed to the third stage of the production of fabrication of works from the 1980s, later, during 1987–1992 – a carver on artistic ceramics, Christina Marik-Andrzejewska.

Well-known masters of the Nalibotsky Glass Factory, by the end of the 1730s, were Jan and Henry Genzov. Later in the 1740s Nikolai and Yan Dubitskiy, as well as Grigir Avchuk appeared.

In Uritshya, in 1740, Wolfgang Landgraf worked on the intricacies of glass craftsmanship. In addition to him, a crystals specialist from Potsdam – Johann Georg Heinz was invited. The art studio was then headed by Frenchman Konstantin Frantisek Fremel. From Uritshsko-Nabilskoyi products, the names of hereditary masters of local origin are preserved. In particular, the engravers and grinders of glass Nicholas, Jan, Peter, Kazimir, Hnat, Todor, Karol, etc. Dubitskiy, several generations of Rimashevsky, Zaleski, Sontsevitsh, Aleksandrovitsh, Adamovitsh, Dashkevitsh, are mentioned.

For special cases, the manufacture of diamond, ruby glass, products with Venetian thread and filigree was entrusted to Saxon masters – brothers Genci and Dreger. A specialist in fancy glass was Jan Friedrich Dzitz. At the Uritshsky Glass Manufactory of Radzivil, the design and manufacture of this assortment during 1739-1765 was dealt with by a master from Dresden H. T. Sherber.

In the second half of the eighteenth century (at the turn of the 1750's and the 1760's) at the Chudnivska Huta a master Torzhewskiy worked, whom Polish scholars identified with the author of the first textbook on glass «Rozmowa o sztukach robienia szkla» by Jozef Torzhewskiy.

Among the jewelers, who worked for the Radzivil in Yankovitshi is the famous name of Jan Kristofor Zizman.

In the tapestry workshops of this genus in Nesvizh, Kazimierz Shihovskiy and Bartamey Nechayowskiy they did the high-level art work. From the Korelitshy, the names of the masters are Maria Kulakovskaya (tapestry), Anastasiya Markevitsh (tapestry), Teresa Lyutnitskaya (tapestry, the wife of the artist Kazimir Ljutnitskiy), (?) Misyukevitsh, (?) Mazurkevitsh (tapestry), (?) Antahovskaya, (?) Bakh(k)anovitsh (tapestry, wife of a Nesvizh conductor) Maria Kulakovskaya (gobelinist), Anastasiya Markevitsh (gobelinians).

Cardboards for tapestries and wallpapers were prepared here by famous Radzivil's court painters – father and son Ksaveriy Dominique and Joseph Ksaveriy Geskiy (father and son), Mikhail Skshitskiy (in other transcripts Skazhitskiy) and Andriy (perhaps Zashkont, originally from Zhovkva (?)) and Kostyantyn (presumably Petranovich (?)).

Famous textile workers, silk knitwear specialists, father and son Jan and Leon Mazharskiy, Armenians with the Hungarian roots, who moved from Constantinople to Ukraine, and then to the lands of the ethnic Belarus, worked on the manufactory of Radzivil in Nesvizh and Slutsk.

From the 1780s at the Slutsk enterprise there were such workers as Andriy Gutovskiy, from Galicia, a flower decoration worker; Mikhail Barantsevitsh, a nobleman, a worker on winding bobbins; Simon Segen, from Nesvizh, a worker in making the base; Jan Ivashkevitsh, from Slutsk, assistant; behind the workstation: Juzef Borsuk, nobleman; Philip Dubitskiy, from Uritshya; Mikhailo Nadolskiy, from Nesvizh; Jan Kantshila, from Slutsk; Jan Rimashevskiy; Jan Dubitskiy, from Uritshya; Olexandr Loyko, from Slutsk; Basil Smeshkevitsh, from the Sverzhen; Florian Michalovskiy, from Slutsk; Karol Sadovskiy, from Byala Podlaska; Frantisek Mashinskiy, from Slutsk; Jan Serikowskiy, from Slutsk; Cradles, all from Slutsk: Pavlo Kulikovskiy; Paskhalis Ivashkevitsh; Yakub Kononovitsh; Vincent Ivashkevitsh; Josef Swientcickiy; Roman Varkhan; Pylyp Tovkatshevitsh; Petro Zenkevitsh; Michalovskiy; Andrey Tshaikovskiy; Simon Senkevitsh; Yakub Voytsekhovskiy; carpenter: Kazimir Simonovitsh, from Slutsk.

Also Khoma Khoetskiy, Yan Godovskiy, Mikhailo Barantsevitsh, Krytskiy, Lyutnitskiy, Andriy, and Kostyantyn worked on Slutsk manufactory.

In Lakhva (modern Brest region), the administrator Zhukhovitskiy, directed the wood-carving and carpenter works, Mr. Freter (apparently, who had at least two or three students) taught science, worked as a master Nikolayevskiy, most likely, Stanislav (from Nesvizh), or his relative, as well as a carpenter Lukash and a few more wood-carving masters. In Zhovkva, in 1747, during the general chapter of the king Yakub Sobieskiy, carpenters and cutters Olexandr, Stebanovsky, Markarark (?), artist Nikolai and his colleagues, artist Olexandr were mentioned, possibly tangent to the Radzivil furniture places.

Besides the latter, Lakhva could have teamed up with specialists from the Michal Kasimir Ribonka's mobile creative team. Namely – among them are mentioned «the German woodcarver», «the Polish woodcarver», woodcarvers – Martin Wojciechovitsh (until 1733) and Andrei Vergkhovskiy (up to 1733), the sculptor-carver Olexander Kulfvskiy (otherwise Kulakovskiy) and the «glorious» Petro Shtshavelskiy from Olyka; mosaicist, probably a nobleman, Mr. Oleksandr Novytskiy; plasterers Petro Malevitsh (also decorator of walls and ceilings), Jozef Czokh; stucco masters Kontsevitsh from Korelitshy, Antoni Shepetovitsh, Antoni Zaleskiy, as well as their students, from two people of each master.

There were woodcarving workshops in Neborov in the late nineteenth century, with Michal Petro Radzivil, talented local masters: carpenter-carver Jozef Trinkowskiy and sculptor Jozef Demchinskiy.

Conclusions. Consequently, the factories of the princes of Radzivil from the 18th to the 19th century consisted of porcelain and faience (Zhovkva and Glinsk, Byala Podlaska, Sverzhen, Neborov); woodcarving manufacture, crystal production, mirrors and gems (Uritshya, Naliboki, Tshudniv, Jankovitshi); tapestry and carpet places, textile workshops for the manufacture of belts, furniture factories (Byala Podlaska, Mir, Alba, Nesvizh – Korelitsi, Nesvizh – Slutsk, Neborov, Lakhva).

Considering the list of these productions, it should be noted that the role of the Radzivil family in the formation of the historical, cultural and artistic panorama of Europe in the XVIII–XIX centuries is especially significant. And considering that most of the above-mentioned companies produced a unique, high-quality, factory products, the importance of which until now is difficult to overestimate. Not all productions has sufficiently complete and detailed information about them, but the fact that it was possible to restore information on artifacts and their reconstruction, is impressive and testifies to the extraordinary importance of the inheritance of the Radzivil family in Eastern Europe.

At the same time, in some residences – such as, for example, in the Nesvizh – they could make things, and use them in other estates, in particular, in Olyka, Mir, Neborov, and others like that. Kuntush belts, copies of highly artistic glass work and extremely expensive crystals, mirrors, rugs and furniture, works of gems of Radzivilian period of the 18th and 19th centuries are of great importance for the development of the culture of Eastern Europe of the appointed era and are now the pearls of the largest municipal and private museum collections in Ukraine, Belarus, Poland, Lithuania and Russia.

Prospects for further research should be associated with the conclusion of a joint Ukrainian-Belarusian-Polish-Lithuanian catalog of preserved artifacts of the Radzivil family manufactures during the era of Baroque-Romanticism.

Література

1. Баженова О. Д. Монументально-декоративное искусство Несвижа XVIII века: европейский контекст и стилистическое своеобразие / автореф. ... д-ра искусствоведения, ГНК «Центр исследований белорусской культуры, языка и литературы» НАН Беларуси. Минск, 2013. 53 с.
2. Баженова О. Радзивилловский Несвиж URL: http://lit.lib.ru/b/bazhenowa_o_d/text_0010.shtml.
3. Гунін Лев. Происхождение рода. URL: http://www.balandin.net/Gunin/Bobruisk/CHAPTER_4/radziwilly.pochodzenie.htm.
4. Документальное наследие Речи Посполитой // <http://archives.gov.by/Radzivily/intro.html> [Назва з екрану]. – Дата доступу: 20.09.2017 р.
5. Князі Радзивілли / В. Александрович та ін. ; відп. ред. Ю. В. Ференцева ; пер. В. Журби та ін. Київ : Балтія-Друк, 2012. 272 с. : іл.
6. Масляницяна І. Магнатка-предпринимательница URL: http://delo.by/news/~shownews/magnatka_predprinimatelniza.
7. Martinaitiene G. M. Kontušo juostos Lietuvoje. Vilnius, 2007. 403 s.

References

1. Bazhenova, O.D. (2013). Monumental-decorative art of Nesvizh of the XVIII century: European context and stylistic originality / autoref. ... Dr. of Art History: SNA «Center for Studies of Belarusian Culture, Language and Literature» of the National Academy of Sciences of Belarus. Minsk [in Russian].
2. Bazhenova, O. Radzivilovsky Nesvizh (2017). Retrieved from http://lit.lib.ru/b/bazhenowa_o_d/text_0010.shtml [in Russian].
3. Gunin, Lev. Origin of the genus (2017). Retrieved from http://www.balandin.net/Gunin/Bobruisk/CHAPTER_4/radziwilly.pochodzenie.htm [in Russian].
4. Documentary Legacy of the Polish-Lithuanian Commonwealth (2017). Retrieved from <http://archives.gov.by/Radzivily/intro.html> [Screen Name] [in Russian].
5. Princes Radzivil (2012). / V. Aleksandrovich and others. ; rep. Ed. Yu.V. Ferentseva; transl. V. Zhurba etc. Kyiv. [in Ukrainian]
6. Maslyanitsyna, I. Magnatka-entrepreneur (2017). Retrieved from http://delo.by/news/~shownews/magnatka_predprinimatelniza [in Russian].
7. Martinaitiene, G. M. (2007). Kontušo juostos Lietuvoje. Vilnius [in Lithuanian].

Стаття надійшла до редакції 14.08.2018 р.

ЗМІСТ

Культурологія

Литвин С. Х.	Мемуари та спомини сучасників як джерело дослідження життя і діяльності Симона Петлюри	3
Овчарук О. В.	Transformation of human immediates in Post modern cultural practices [Трансформація образу людини в культурних практиках Постмодерну]	12
Шинкарук В. Д., Салата Г. В., Данилова Т. В.	Myth as a phenomenon of culture [Міф як феномен культури]	17
Тацій В. Я., Данільян О. Г.	The rule of law: modern scientific discourse and practical realization in Ukraine [Правова держава: сучасний науковий дискурс і практична реалізація в Україні]	22
Гончарова О. М.	Музейні практики для дітей в художніх музеях Федеративної Республіки Німеччини	29
Личковах В. А.	Семіотика українського та польського авангарду в світлі ідей Львівсько-Варшавської філософської школи. О. Богомазов – художники «Краківської групи»: від кубізму і футуризму до експресивно-ліричної абстракції (Стаття четверта)	36
Карпов В. В.	Military museology in the period of the transgression of the society from 1989 to 1991 [Військова музеологія в період трансгресії суспільства з 1989 по 1991 рік]	43
Бахов І. С.	Main areas of the implementation of multiculturalism in professional educator training in the USA [Основні напрями реалізації мультикультуралізму у професійній підготовці викладачів у США]	49
Яковлев О. В.	Фестивальний рух як чинник інтеграції та збереження національного культурного ландшафту	56
Бикова Т. В., Биков О. М.	The Hutsul culture in fictional prose of the beginning of the XX th century: interpretation peculiarities [Гуцульська культура в художній прозі початку ХХ століття: особливості інтерпретації]	60
Карпенко О. В., Запорожець Т. В.	Synergy of technologies and culture under conditions of the development of digital society [Синергія технологій та культури в умовах розвитку цифрового суспільства]	65
Гедьо А. В.	Епістолярій діячів освіти та мистецтва як джерело з історії культури Південної України ХІХ – початку ХХ ст.	69
Лисенко О. Є., Пекарчук В. М., Хойнацька Л. М.	International cultural polylogue at the turn of XX – XXI centuries: the problems, challenges and prospects for Ukraine [Міжнародний культурний полілог на рубежі ХХ – ХХІ століть: проблеми, виклики та перспективи для України]	73
Барна Н. В.	Сценічний образ моди як цілісність естетичних та культурних ініціатив	79
Мартинишин Я. М., Костюченко О. В.	Проектний менеджмент як стратегічний інструмент розвитку соціокультурної сфери	84
Попович О. В., Сабадаш Ю. С.	The potential of the biographical approach in the context of the analysis of the role of famous personalities in the world culture (through the example of Zbigniew Brzezinski's life) [Потенціал біографічного підходу щодо аналізу ролі видатної особистості у світовій культурі (на прикладі життя Збігнева Бжезінського)]	90
Смолінська О. Є., Купчак Т. З., Дзюбинська Х. А.	Феноменологія родознавства у культурно-освітньому просторі університету	96
Столяр М. Б.	Post-totalitarian practices of Soviet and polish comedy films of 1960 –1980s. [Посттоталітарні практики радянської	

	та польської кінокомедії 1960-1980 рр.]	103
Білозор Д. В.	Світоглядна культура особистості в умовах сучасного (транзитивного) суспільства	109
Гавеля О. М.	Реалізація креативного і ділового потенціалу обдарованих студентів в інноваційній культурно-мистецькій діяльності	114
Гончаренко О. М., Нескороджена Л. Л.	Self-regulation of culture: the role of public associations and electronic communication [Саморегулювання культури: роль громадських об'єднань та електронної комунікації]	121
Денисюк Ж. З.	Вплив інформаційно-комунікативного середовища на аксіосферу суспільства	127
Добровольська В. В., Пелецишин А. М., Вус В. А.	Фактор соціальних мереж у завданнях захисту суспільного інформаційного образу закладів культури	132
Карповець М. В.	Перформативна теорія культури: повернення до суб'єкта	138
Кіш Н. В., Канюк О. Л.	Педагогічні умови формування культури іншомовного професійного спілкування майбутніх інженерів	146
Коваленко Є. Я.	Специфіка культури менеджменту Високого Середньовіччя	152
Мазур Т. В., Мищак І. М.	Державна політика щодо охорони культурної спадщини під час Української революції 1917 – 1921 років	158
Панченко С. А.	Issue of freedom in religious tourism and pilgrimage [Питання свободи в релігійному туризмі та паломництві]	164
Поплавська А. В.	Феномен гостинності в українському та зарубіжному культурознавстві ...	168
Рева Т. С.	Симулятивний характер соціокультурних трансформацій у культурологічній думці другої половини ХХ століття	173
Руденко С. Б.	Музей в негативному дискурсі модернізації	178
Хлисту́н О. С.	Віра в перевтілення у світовій міфології	183
Шевченко М. І.	Роль громадських медіа в переформатуванні культурної політики: український досвід	189
Адамовська М. С.	The ID systems in the global tourist space: problems and perspectives [ID системи у глобальному туристичному просторі: проблеми і перспективи]	194

Мистецтвознавство

Афоніна О. С.	Music of modern ballets [Музика в сучасних балетах]	199
Андрущенко Т. В., Андрущенко Т. І., Денисенко В. М.	Місце творчості у добу Відродження як умови зростання людської досконалості у ідейно-естетичному та практичному вимірах	204
Безручко О. В.	Analysis of science and cinema-educational heritage of O.S. Moussienko (on the occasion of the 80th anniversary) [Аналіз наукової і кінопедагогічної спадщини О.С. Мусієнко (до 80-річчя до дня народження)]	209
Рябініна О. В., Коваленко І. І.	Простір Homo Virtualis і пост-цифрова естетика музики	214
Шеретюк Р. М.	Мистецька спадщина художника піара Кароля (Лукаша) Гюбеля (1722 – 1793) на теренах Волині	221
Школьна О. В.	The role of the Radzivil family in the formation of the historical, cultural and artistic panorama of Europe in the XVIII–XIX centuries [Роль родини Радзивілів у формуванні історичної, культурної та художньої панорами Європи у XVIII–XIX століттях]	226
Петрик О. О.	Contribution of Oleh Stalinskyi into the development of the Ukrainian ballet theatre [Внесок Олега Сталінського у розвиток	

	українського балетного театру]	232
Попова А. Б.	Система Крістін Лінклейтер та її роль у розвитку техніки естрадного вокалу	236
Бойчук І. І., Герегова С. В.	Ukrainian sources of creative work of Hollywood composer Hamma Skurynskyi [Українські джерела творчості голлівудського композитора Гамми Скупинського]	240
Варивончик А. В.	Еволюція розвитку машинної вишивки та сучасних вишивальних автоматів	247
Вей Лімін	Формування сучасної вокальної культури України	251
Жишкович М. А.	Аспекти формування мистецько-педагогічних умінь студента-вокаліста як майбутнього викладача співу	255
Казначєєва Т. О.	The synthesis of arts in the genre of opera-ballet [Синтез мистецтв у жанрі опери-балету]	260
Каленюк О. М.	Інтерпретація традиційної української вишивки в сучасному професійному панно	264
Каплієнко-Ілюк Ю. В.	"Wandering Stars" by Leonid Zatulovskyi: traditions and innovation in the interpretation of the symphonic suite genre ["Блукаючі зірки" Леоніда Затуловського: традиції та новаторство в інтерпретації жанру симфонічної сюїти]	270
Карась С. О., Катрич О. Т.	До питання технічних особливостей сучасного баяна-акордеона	276
Коломиєць О. І.	Musical component in the "rites of passage" of Hutsul family cycle: on means and forms of "being moduses" implementation in the traditional culture [Музична складова "обрядів переходу" гуцульського родинного циклу: до питання про засоби та форми втілення модусів буття в традиційній культурі]	281
Коробка Т. С.	Специфіка діяльності академічних хорових колективів в умовах функціонування мультимедійних каналів комунікації	286
Кравченко А. І.	Паратекстуальне програмування ансамблевих п'єс українських композиторів: змістовий та мовно-виражальний аспекти синестетичних асоціацій	290
Кравченко Т. О.	Socio-cultural value of television as a screen form of art in shaping the outlook of a young spectator [Соціокультурна цінність телебачення як екранного засобу мистецтва у формуванні світогляду юного глядача]	295
Кушнір А. Я.	Kyiv flute performance school: main principals [Київська флейтова виконавська школа: базові засади]	302
Лягущенко А. Г.	Вплив хореографічного мистецтва на розвиток театральної справи України: історичний аспект	305
Осока О. В.	Міфологічні простори в симфонічних творах венсана д'Енді	310
Підлипська А. М.	Школа жіночого балетного виконавства Національної опери України ім. Т.Г. Шевченка	314
Прищенко С. В.	Рекламний дизайн: дослідження термінологічної бази	318
Пухляк М. Є.	Ukrainian competitions of pianists-performers in the world cultural space [Українські конкурси виконавців в світовому культурному просторі]	323
Рось З. П.	Класифікація українських джазових фестивальних акцій періоду незалежності (1991-2012 рр.)	326
Спрінсян В. Г., Шевченко О. В., Прокопович Л. В.	Theatricalization as a way of expanding the communicative space of fashion shows [Театралізація як засіб розширення комунікативного простору показів мод]	332
Хананаєв С. В.,	Камерно-вокальний вислів як процес художньої	

Хананасва Г. В.	самоідентифікації (на прикладі творчості С. Рахманінова)	336
Шевченко Л. М.	Одеська фортепіанна школа в українському мистецтві ХХ – ХХІ століть	340
Шумакова С. М.	Театральне мистецтво: містеріальна «формула» вираження глибини й незмірності людського буття	346
Король А. М.	Жіночі образи в оригінальних балетах В. Вронського «Олеся» та «Поема про Марину»	351
Курбанова Л. В.	Композиторсько-редакційна діяльність Павла Маценка: збереження традицій національного хорового мистецтва в українській західній діаспорі	355
Лавриненко А. В.	Творчо-педагогічні принципи Іво Васильовича Бобула в контексті підготовки молодих вокалістів	360
Левкуліч Є. О.	Концертна діяльність Сергія Борткевича початку ХХ століття: історіографічний аспект	365

Відгуки. Рецензії. Повідомлення

Шульгіна В. Д.	Творчий доробок видатного вченого та митця (до ювілею Комісарова Олега Вадимовича, професора Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, члена-кореспондента Української технологічної академії, заслуженого діяча мистецтв України)	370
Криволапов М. О.	Рецензія на монографію «Художньо-образна система рекламної графіки» Світлани Прищенко	372

СОДЕРЖАНИЕ

Культурология

<i>Литвин С. Х.</i>	Мемуары и воспоминания современников как источник исследования жизни и деятельности Симона Петлюры 3
<i>Овчарук О. В.</i>	Трансформация образа человека в культурных практиках Постмодерна .12
<i>Шинкарук В. Д., Салата Г. В., Данилова Т. В.</i>	Миф как феномен культуры 17
<i>Таций В. Я., Данильян О. Г.</i>	Правовое государство: современный научный дискурс и практическая реализация в Украине 22
<i>Гончарова. Е. Н.</i>	Музейные практики для детей в художественных музеях Федеративной Республики Германия 29
<i>Личковах В. А.</i>	Семиотика украинского и польского авангарда в свете идей Львовско-Варшавской философской школы. А. Богомазов - художники «Краковской группы»: от кубизма и футуризма к экспрессивно-лирической абстракции. (Статья четвертая) 36
<i>Карпов В. В.</i>	Военная музеология в период трансгрессии общества с 1989 по 1991 год 43
<i>Бахов И. С.</i>	Основные направления реализации мультикультурализма в профессиональной подготовке преподавателей в США 49
<i>Яковлев А. В.</i>	Фестивальное движение как фактор интеграции и сохранения национального культурного ландшафта 56
<i>Быкова Т. В., Быков А. Н.</i>	Гуцульская культура в художественной прозе начала XX века: особенности интерпретации 60
<i>Карпенко А. В., Запорожец Т. В.</i>	Синергия технологий и культуры в условиях развития цифрового общества 65
<i>Гедё А. В.</i>	Эпистолярный деятелей образования и искусства как источник истории культуры Южной Украины XIX - начала XX в. 69
<i>Лысенко А. Е., Пекарчук В. М., Хойнацкая Л. М.</i>	Межнациональный культурный полилог на рубеже XX – XXI веков: проблемы, вызовы и перспективы для Украины 73
<i>Барна Н. В.</i>	Сценический образ моды как целостность эстетических и культурных инициатив 79
<i>Мартынишин Я. Н., Костюченко Е. В.</i>	Проектный менеджмент как стратегический инструмент развития социокультурной сферы 84
<i>Попович Е. В., Сабадаш Ю. С.</i>	Потенциал биографического подхода в контексте анализа роли выдающихся личностей в мировой культуре (на примере жизненного пути Збигнева Бзежинского) 90
<i>Смолинская О. Е., Купчак Т. З., Дзюбинская К. А.</i>	Феноменология родоведения в культурно-образовательном пространстве университета 96
<i>Столяр М. Б.</i>	Посттоталитарные практики советской и польской кинокомедии 1960-1980 гг. 103
<i>Билозор Д. В.</i>	Мировоззренческая культура личности в условиях современного (транзитивного) общества 109
<i>Гавеля О. Н.</i>	Реализация креативного и делового потенциала одаренных студентов в инновационной культурно-художественной деятельности 114
<i>Гончаренко Е. Н., Нескороджена Л. Л.</i>	Саморегулирование культуры: роль общественных объединений и электронной коммуникации 121

Денисюк Ж. З.	Влияние информационно-коммуникативной среды на аксиосферу общества	127
Добровольская В. В., Пелешишин А. Н., Вус В. А.	Фактор социальных сетей в задачах защиты общественного информационного образа учреждений культуры	132
Карповец М. В.	Перформативная теория культуры: возвращение к субъекту	138
Киш Н. В., Канюк А. Л.	Педагогические условия формирования культуры иноязычного профессионального общения будущих инженеров	146
Коваленко Е. Я.	Специфика культуры менеджмента Высокого Средневековья	152
Мазур Т. В., Мищак И. Н.	Государственная политика по охране культурного наследия в период Украинской революции 1917 – 1921 годов	158
Панченко С. А.	Вопрос свободы в религиозном туризме и паломничестве	164
Поплавская А. В.	Феномен гостеприимства в украинском и зарубежном культуроведении	168
Рева Т. С.	Симулятивный характер социокультурных трансформаций в культурологической мысли второй половины XX века	173
Руденко С. Б.	Музей в негативном дискурсе модернизации	178
Хлистул Е. С.	Вера в перевоплощение в мировой мифологии	183
Шевченко М. И.	Роль общественных медиа в реформировании культурной политики: украинский опыт	189
Адамовська М. С.	ID системы в глобальном туристическом пространстве: проблемы и перспективы	194

Искусствоведение

Афоніна Е. С.	Музыка в современных балетах	199
Андрущенко Т. В., Андрущенко Т. И., Денисенко В. Н.	Место творчества в период Возрождения как условия роста человеческого совершенства в идейно-эстетической и практической плоскостях	204
Безручко А. В.	Анализ научного и кинопедагогического наследия О.С. Мусиенко (к 80-летию со дня рождения)	209
Рябинина Е. В., Коваленко И. И.	Пространство Homo virtualis и пост-цифровая эстетика музыки	214
Шеретюк Р. Н.	Художественное наследие художника-пиара Кароля (Лукаша) Гюбеля (1722 – 1793) на землях Волыни	221
Школьная О. В.	Роль семьи Радзивиллов в формировании исторической, культурной и художественной панорамы Европы в XVIII–XIX столетиях	226
Петрик О. О.	Вклад Олега Сталинского в развитие украинского балетного театра	232
Попова А. Б.	Система Кристин Линклейтер и ее роль в развитии техники эстрадного вокала	236
Бойчук И. И., Герегова С. В.	Украинские истоки творчества голливудского композитора Гаммы Скупинского	240
Варивончик А. В.	Эволюция развития машинной вышивки и современных вышивальных автоматов	247
Вей Лимин	Формирование современной вокальной культуры Украины	251
Жишковиц М. А.	Аспекты формирования художественно-педагогических умений студента-вокалиста как будущего преподавателя пения	255
Казначеева Т. А.	Синтез искусств в жанре оперы-балета	260
Каленюк О. Н.	Интерпретация традиционной украинской вышивки	

	в современном профессиональном панно	264
Каплиенко-Илюк Ю. В.	"Блуждающие звезды" Леонида Затуловского: традиции и новаторство в интерпретации жанра симфонической сюиты	270
Карась С. А., Катрич О. Т.	К вопросу о технических особенностях современного баяна-аккордеона	276
Коломиец О. И.	Музыкальная составная "ритуалов перехода" гуцульского семейного цикла: к вопросу о средствах и формах воплощения модусов бытия в традиционной культуре	281
Коробка Т. С.	Специфика деятельности академических хоровых коллективов в условиях функционирования мультимедийных каналов коммуникации	286
Кравченко А. И.	Паратекстуальное программирование ансамблевых пьес украинских композиторов: содержательный и семиотико-выразительный аспекты синестетических ассоциаций	290
Кравченко Т. А.	Социокультурная значимость телевидения как экранного вида искусств в формировании мировоззрения юного зрителя	295
Кушнир А. Я.	Киевская флейтовая исполнительская школа: основные принципы	302
Лягущенко А. Г.	Влияние хореографического искусства на развитие театрального дела Украины: исторический аспект	305
Осока Е. В.	Мифологические пространства в симфонических произведениях Венсана д'Енди	310
Пидлыпская А. Н.	Школа женского балетного исполнительства Национальной оперы Украины им. Т. Г. Шевченко	314
Прищенко С. В.	Рекламный дизайн: исследование терминологической базы	318
Пухляк М. Е.	Украинские конкурсы исполнителей в мировом культурном пространстве	323
Рось З. П.	Классификация украинский джазовых фестивальных акций периода независимости (1991–2012 гг.)	326
Спринсян В. Г., Шевченко Е. В., Прокопович Л. В.	Театрализация как средство расширения коммуникативного пространства показов мод	332
Хананаев С. В., Хананаева А. В.	Камерно-вокальное высказывание как процесс художественной самоидентификации (на примере творчества С. Рахманинова)	336
Шевченко Л. М.	Одесская фортепианная школа в украинском искусстве XX – XXI столетий	340
Шумакова С. Н.	Театральное искусство: мистериальная «формула» выражения глубины и неизмеримости человеческого бытия	346
Король А. Н.	Женские образы в оригинальных балетах В. Вронского «Олеся» и «Поэма о Марине»	351
Курбанова Л. В.	Композиторско-редакционная деятельность Павла Маценко: сохранение традиции национального хорового искусства в украинского западной диаспоры	355
Лавриненко А. В.	Творчески-педагогические принципы Иво Васильевича Бобула в контексте подготовки молодых вокалистов	360
Левкулич Е. А.	Концертная деятельность Сергея Борткевича начала XX века: историографический аспект	365

Отзывы. Рецензии. Сообщения

Шульгина В. Д.	Творчество выдающегося ученого и художника (к юбилею Комиссарова Олега Вадимовича, профессора

	Национального педагогического университета имени М. П. Драгоманова, члена-корреспондента Украинской технологической академии, заслуженный деятель искусств Украины) 370
Криволапов М. А.	Рецензия на монографию «Художественно-образная система рекламной графики» Светланы Прищенко 372

CONTENTS

Culturology

Lytvyn S.	Memoirs and meetings of contemporaries as a source of the research of the life and activity of Simon Petliura	3
Ovcharuk O.	Transformation of human immediates in Post modern cultural practices	12
Shynkaruk V., Salata H., Danylova T.	Myth as a phenomenon of culture	17
Tatsiy V., Danilyan O.	The rule of law: modern scientific discourse and practical realization in Ukraine	22
Goncharova O.	The German Federal Republic (Bundesrepublik Deutschland) Art Museums` practices for children	29
Lychkovakh V.	Semiotics of Ukrainian and Polish avant-garde in the light of the ideas of Lviv-Warsaw Philosophical school. O. Bogomazov - artists of "Krakow group": from Cubism and Futurism to expressive and lyrical abstraction (Article 4)	36
Karpov V.	Military museology in the period of the transgression of the society from 1989 to 1991	43
Bakhov I.	Main areas of the implementation of multiculturalism in professional educator training in the USA	49
Yakovlev O.	Festival movement as an integration factor and preserve the national cultural landscape	56
Bykova T., Bykov O.	The Hutsul culture in fictional prose of the beginning of the XX th century: interpretation peculiarities	60
Karpenko O., Zaporozhets T.	Synergy of technologies and culture under conditons of the development of digital society	65
Hedo A.	Epistolary style of educators and artists as a source of the history of the culture of Southern Ukraine in the XIX and early XX centuries	69
Lysenko O., Pekarchuk V., Khoynatska L.	International cultural polylogue at the turn of XX – XXI centuries: the problems, challenges and prospects for Ukraine	73
Barna N.	Stage image of fashion as the integrity of the aesthetic and cultural initiatives	79
Martynyshyn Y., Kostyuchenko O.	Project management as strategic instrument for socio-cultural sphere development	84
Popovych O., Sabadash Ju.	The potential of the biographical approach in the context of the analysis of the role of famous personalities in the world culture (through the example of Zbigniew Brzezinski's life)	90
Smolinska O., Kupchak T., Dzyubynska Kh.	Phenomenology of genealogy in cultural and educational space of university	96
Stoliar M.	Post-totalitarian practices of Soviet and polish comedy films of 1960 –1980s.	103
Bilozor D.	Attitudinal culture of the Person in terms of modern transformation society ...	109
Gavelya O.	Realization of creative and business potential of achieved students in innovational cultural and musical activity	114
Goncharenko O., Neskorodzhena L.	Self-regulation of culture: the role of public associations and electronic communication	121

Denysyuk Zh.	Influence of the information and communication environment on the axiosphere of society	127
Dobrovolska V., Peleshchyshyn A., Vus V.	Factor of social networks in the protection of the social information sector of cultural institutions	132
Karpovets M.	Performative Theory of Culture: Return to the Subject	138
Kish N., Kanyuk O.	Pedagogical conditions of formation of foreign language professional communication culture of future engineers	146
Kovalenko E.	Specificity of the culture of management of the High Middle Ages	152
Mazur T., Myshchak I.	State policy on the cultural heritage protection during the Ukrainian Revolution of 1917 – 1921	158
Panchenko S.	Issue of freedom in religious tourism and pilgrimage	164
Poplavska A.	The phenomenon of hospitality in Ukrainian and foreign culture	168
Reva T.	The Simulative Nature of the Sociocultural Transformations in the Culturological Thought of the Second Half of the XXth Century	173
Rudenko S.	Museum in negative discourse of modernization	178
Khlystun O.	Faith in reincarnation in world mythology	183
Shevchenko M	The role of public media in reforming of cultural policy: Ukrainian experience	189
Adamovska M.	The ID systems in the global tourist space: problems and perspectives	194

Art Criticism

Afonina O.	Music of modern ballets	199
Andrushchenko T., Andrushchenko T., Denysenko V.	The Place of Creativity in the Renaissance Epoc as the Cause for the Human Perfection in the Ideologically-Aesthetic and Practical Aspects	204
Bezruchko O.	Analysis of science and cinema-educational heritage of O.S. Moussienko (on the occasion of the 80th anniversary)	209
Ryabinina O., Kovalenko I.	Homo Virtualis space and post-digital aesthetics of music	214
Sheretyuk R.	The artist-piarist Karol (Lukash) Gubel's (1722 – 1793) artistic heritage on the territory of Volyn	221
Shkolna O.	The role of the Radzivil family in the formation of the historical, cultural and artistic panorama of Europe in the XVIII–XIX centuries	226
Petryk O.	Contribution of Oleh Stalynskyi into the development of the Ukrainian ballet theatre	232
Popova A.	Kristin Linklater system and its role in the development of the technique of pop vocal	236
Boychuk I., Herehova S.	Ukrainian sources of creative work of Hollywood composer Hama Skupynskyi	240
Varyvonchuk A.	Evolution of development of machine embroidery and modern embroidery automats	247
Wei Limin	Formation of Modern Vocal Culture of Ukraine	251
Zhyshkovych M.	Aspects of vocal student's artistic and pedagogical skills formation as a future teacher of singing	255
Kaznacheieva T.	The synthesis of arts in the genre of opera-ballet	260
Kaleniuk O.	The interpretation of traditional ukrainian embroidery in modern professional panneau	264

Kapliyenko-Iliuk Yu.	"Wandering Stars" by Leonid Zatulovskyi: traditions and innovation in the interpretation of the symphonic suite genre 270
Karas S., Katrych O.	On the question of technical features modern bayan-accordion 276
Kolomyets O.	Musical component in the "rites of passage" of Hutsul family cycle: on means and forms of "being moduses" implementation in the traditional culture 281
Korobka T	The specifics of academic choirs in the functioning of multimedia communication channels 286
Kravchenko A.	Paratextual programming of ensemble works by Ukrainian composers: semantic and semiotic-expressive aspects of synesthetic associations 290
Kravchenko T.	Socio-cultural value of television as a screen form of art in shaping the outlook of a young spectator 295
Kushnir A.	Kyiv flute performance school: main principals 302
Lyagushchenko A.	Influence of choreographic art on the development of the theatrical business of Ukraine: the historical aspect 305
Osoka O.	Mythological spaces in the symphonic works of Vincent d'Indy 310
Pidlypska A.	School of women's ballet expertise National Opera of Ukraine T. H. Shevchenko 314
Pryshchenko S.	Advertising Design: the termbase study 318
Pukhlianko M.	Ukrainian competitions of pianists-performers in the world cultural space 323
Ros' Z.	Classification of ukrainian jazz festival events in the period of independence (1991–2012) 326
Sprinsyan V., Shevchenko E., Prokopovich L.	Theatricalization as a way of expanding the communicative space of fashion shows 332
Khananaev S., Khananaeva A.	Chamber-vocal expression as a process of artistic self-identification (on example of Rakhmaninov's creation) 336
Shevchenko L.	Odessa piano school in Ukrainian art XX – XXI century 340
Shumakova S.	Theatrical art: The Mysteriarity of theatrical art as a "formula" of the expression of the depth and immeasurability of human existence 346
Korol A.	Women's images in original ballets by V. Vronskiy "Olesia" and "Poem about Marina" 351
Kurbanova L.	Pavlo Matsenko's composer-editorial activity: preservation the traditions of national choral art in Ukrainian western diaspora 355
Lavrynenko A.	The creative and pedagogical principles of Ivo Vasilievich Bobul in the context of preparation of young vocalist 360
Levkulych Ye.	Concert activity of Sergey Bortekevich in the beginning of the 20th century: historiographical aspect 365

Reports. Reviews. Messages

Shuljghina V. D.	The creative work of the outstanding scientist and artist (to the anniversary of Komisarov Oleg Vadymovych, Professor of the Drahomanov National Pedagogical University, Corresponding Member of the Ukrainian Academy of Technology, Honored Artist of Ukraine) 370
Kryvolapov M. O.	Review of the monograph "Artistic-image system of advertising graphics" Svitlana Pryshhenko 372

Наукове видання

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ
КЕРІВНИХ
КАДРІВ
КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВ

NATIONAL
ACADEMY OF
MANAGERIAL
STAFF OF
CULTURE
AND ARTS

HERALD

Щоквартальний науковий журнал
Quarterly Journal

4'2018

Редактор

*Л. В. Таран
А. С. Терещенко*

Редагування англomовних статей,
анотацій і транслітерації

*Л. В. Андерсон
Г. В. Петренко*

Комп'ютерна верстка

А. С. Терещенко

Адреса редакції: 01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 11, кім. 204; тел.: (044) 280-21-93,
e-mail: nauka@dakkim.edu.ua

Здано до набору 06.12.2018. Підп. до друку 06.12.2018. Формат 60x84 ¹/₈.
Папір офсетн. № 1. Друк офсетний. Умов. арк. 44,99. Облік.-вид. арк. 50,89. Наклад 300 прим.

Видавництво "Міленіум"

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників,
розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 535 від 19.07.2001 р.

м. Київ, вул. Фрунзе, 62–в, оф. 12
Тел./факс (044) 501–52–49
E-mail: info@millennium.net.ua
www.millennium.net.ua